

zaaknummer 2011-T554 (1)

15 oktober 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

de klager,
geboren op [datum],
wonende te [plaats], aan de [straat]
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers,

tegen:

(wijlen) **de aangeklaagde 1,**
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,,

(wijlen) **de aangeklaagde 2,**
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 2,

(wijlen) **de aangeklaagde 3,**
geboren op [datum], uitgetreden in [jaar] en vermoedelijk overleden,
althans verblijfplaats onbekend,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 3,

(wijlen) **de aangeklaagde 4,**
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 4,

(wijlen) **de aangeklaagde 5,**
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 5,

tijdens hun leven allen lid geweest van de Congregatie [naam].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 februari 2012. Op 22 mei 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], Provinciale Overste van de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes.

Op 24 september 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is met zijn vriendin [naam] verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. M.L.J. Bomers.

Namens de Congregatie is verschenen broeder [naam], Provinciale Overste.

1a. Aanhouding

Tijdens de zitting van de Klachtencommissie is besloten de beslissing op de klacht ten aanzien van aangeklaagde 4 aan te houden, teneinde de juridisch adviseur van klager in de gelegenheid te stellen het door haar met betrekking tot aangeklaagde 4 geleverde steunbewijs voor zover mogelijk aan te vullen.

De juridisch adviseur heeft vanaf de zittingsdatum vier weken de tijd gekregen om deze aanvulling aan te leveren.

De Provinciale Overste heeft na ontvangst van de aanvullende informatie twee weken de tijd gekregen om vervolgens te reageren op de aanvulling.

2. De klacht

2.1. Toen klager vier jaar oud was, werd hij in huize [naam] in [plaats] geplaatst. Huize [naam] kende acht zalen, waar gemiddeld per zaal 20 à 30 jongens aanwezig waren. Iedere zaal stond onder leiding van twee à drie broeders, die regelmatig rouleerden.

Toen klager aankwam werd hij in zaal 1 geplaatst. Dit was de zaal voor de allerkleinsten.

Aangeklaagde 1

Iedere dag gingen de kinderen om 18.00 uur naar de slaapzaal, waar de bedden stonden. Er was één nachtwaker, aangeklaagde 1, die de wacht hield boven in een kamer die op de slaapzaal uitkeek. Aangeklaagde 1 keek door een luik de slaapzaal in. Klager plaste iedere nacht in zijn bed. Aangeklaagde 1 haalde klager dan uit en bed en plaatste hem op de wc in de gang. Dit gebeurde dag in, dag uit. Op een nacht had aangeklaagde 1 er genoeg van en werd hij erg kwaad. Vanaf dat moment moest klager na het bezoek aan de wc naar boven, naar de kamer van aangeklaagde 1, zich spiernaakt uitkleden en moest hij met zijn armen omhoog blijven zitten op zijn knieën. Als hij zijn armen liet zakken, sloeg aangeklaagde 1 met een lat op het geslachtsdeel van klager en begon hij, zo hard hij kon, aan de tepels van klager te draaien. Het draaien aan de tepels deed zoveel pijn dat klager niet wist waar hij het moest zoeken. Hij kreeg hele blauwe plekken op zijn borst en heeft hier tot op latere leeftijd nog pijn en verwondingen aan overgehouden.

Aangeklaagde 2

Om 06.00 uur 's-ochtends werden de kinderen van zaal 1 gewekt door aangeklaagde 2. Alle kinderen moesten naast het bed staan. Aangeklaagde 2 liep dan langs de kinderen en ging met zijn handen bij alle kinderen over hun geslachtsdeel om te voelen of ze droog waren. Klager stond daar naakt tussen, omdat hij zich 's-nachts steeds moest uitkleden op de kamer van aangeklaagde 1 en vervolgens zonder kleren terug het bed in moest. Aangeklaagde 2 trok dan altijd aan het geslachtsdeel van klager.

Klager omschrijft tijdens de zitting van de Klachtencommissie deze beweging als een heen en weer zwaaiende beweging met de hand en geeft aan dat hij deze behandeling voelde als een vernedering.

Dit dagelijkse ritueel heeft twee jaar lang geduurd, namelijk de hele periode dat klager op zaal 1 verbleef. Hij kwam op zaal 1 toen hij vier jaar oud was en bleef daar tot dat hij zes jaar oud was.

Aangeklaagde 3

Toen klager op zaal 3 terecht kwam, kreeg hij onder andere te maken met aangeklaagde 3.

Aangeklaagde 3 kon goed lichtbeelden maken met een verhaal van [naam]. Hij las de kinderen ook veel voor. De kinderen zaten dan in een kring. Klager moest bij dat voorlezen regelmatig op de schoot van aangeklaagde zitten. Eenmaal moest hij onder de pij van aangeklaagde 3 via een zak, die opengescheurd was, aan het geslachtsdeel van aangeklaagde 3 zitten. De andere kinderen zagen het niet, want het leesboek zat ervoor.

Om de veertien dagen had aangeklaagde 3 steeds een vervolg gemaakt op het verhaal van [naam]. De kinderen die dat wilden, mochten dan met aangeklaagde 3 mee naar de kelder, waar het erg donker was, om naar de filmbeelden van [naam] te kijken.

Aangeklaagde 3 riep klager altijd en wilde dat hij meeding naar de kelder. Klager moest dan bij aangeklaagde 3 komen zitten en moest hem ondertussen masturberen. Aangeklaagde 3 kwam daarbij iedere keer klaar. Aangeklaagde 3 deed dit ook bij klager. Dit is tientallen keren gebeurd.

Doordat klager nog steeds in bed plaste, moest hij bijna iedere dag 's-morgens naar de linnenkamer om schone lakens en ondergoed te halen. Daarna moest hij zich gaan douchen in de badkamer die zich bevond naast de linnenkamer. Het gebeurde regelmatig dat aangeklaagde 3 klager dan opzocht in de badkamer. Aangeklaagde 3 ging zich dan ook douchen in de douchecel naast de douchecel waar klager zich in douchte. Klager moest dan op zijn knieën gaan zitten. Aangeklaagde 3 deed dat ook en vervolgens konden zij dan door de opening onder bij elkaar aan hun geslachtsdelen voelen. Klager moest aangeklaagde 3 dan masturberen en aangeklaagde 3 deed hetzelfde bij klager. Dit is tientallen keren gebeurd.

Klager heeft twee jaar op zaal 3 verbleven.

Aangeklaagde 5

Aangeklaagde 5 was het hoofd van de keuken en tevens het hoofd van de drumband. De drumband was een onderdeel van de harmonie [naam]. Klager speelde in deze harmonie bazuin. Aangeklaagde 5 hielp klager vaak met het aan doen van zijn uniform. Dat aankleden gebeurde op de zolder. Aangeklaagde 5 zat dan altijd over de onderbroek aan het geslachtsdeel van klager.

- 2.2. Omstreeks 1960, toen klager net 20 jaar oud was, begon hij te beseffen wat hij in huize [naam]had meegemaakt. Als kind begreep hij dat niet. Nu drong de ernst door van het seksuele misbruik en raakte klager heel ernstig in de put. Klager kreeg neigingen om zelfmoord te plegen. Hij werd opgenomen in een psychiatrische kliniek in [plaats] en werd geplaatst in een gesloten inrichting. Maandenlang is hij in behandeling geweest bij een psychiater. Tegen deze psychiater heeft hij alles verteld wat hem is overkomen. Klager kreeg therapie en vervolgens ging het beter met hem. Toen klager 24 jaar was, trouwde hij met een meisje uit [plaats]. Ze kregen drie kinderen, twee meisjes en één jongen. Klager probeerde uit alle macht een nieuw en goed bestaan op te bouwen voor zijn gezin. De band met zijn vrouw verslechterde echter. Klager heeft haar verteld wat hij in zijn jeugd had meegemaakt, maar zij kon hem geen steun bieden. In [jaar] is klager bij haar weggegaan. Klager ging alleen verder en ging heel hard werken om niet met het verleden bezig te hoeven zijn. Klager kon echter moeilijk zijn draai vinden en wisselde vaak van baan. Zijn eerste vrouw belette na de echtscheiding dat klager contact zou hebben met hun kinderen. Zeventien jaar lang heeft klager zijn kinderen niet gezien. Dit heeft hem veel verdriet gedaan. Op een gegeven moment trouwde klager opnieuw. Na enige tijd kwam hij erachter dat zij vreemd ging. Vervolgens ging klager voor de tweede keer scheiden. Daarna is klager naar de Verenigde Staten vertrokken, op zoek naar geluk. Na vier maanden keerde hij echter alweer terug naar Nederland. Vervolgens is klager teruggegaan naar zijn kinderen en is hij in de buurt van hen gebleven. Hij vond een nieuwe vrouw en trouwde met haar. Na twaalf jaar concludeerden zij dat zij als broer en zus leefden. Ook dit huwelijk werd ontbonden. Inmiddels heeft klager een goede en stabiele relatie met een weduwe en is zijn leven in dat opzicht in een iets rustiger vaarwater terechtgekomen. Sinds een aantal jaren heeft klager gelukkig weer regelmatig contact met zijn kinderen. De worsteling met zijn jeugd blijft echter en is na het bekend worden van het seksueel misbruik in de media media 2010 alleen maar groter en heftiger geworden. Klager is er dag en nacht mee bezig en heeft veel behoefte om zijn ervaringen op te schrijven en te vertellen. Een belangrijk element is dat klager in zijn jeugd, maar ook daarna in zijn leven zich misbruikt heeft gevoeld en niet is gerespecteerd als mens. Klager heeft niet of nauwelijks een gevoel van eigenwaarde meegekregen. Klager heeft zich ondanks de moeilijke tijd in huize [naam]en de problemen die hij heeft ondervonden met diverse broeders niet tegen de Rooms Katholieke Kerk gekeerd.
- 2.3. Klager wil erkenning van het seksueel misbruik door de aangeklaagde in huize [naam].Voorts vraagt hij om excuses van de Congregatie. Deze erkenning en excuses zijn voor klager ontzettend belangrijk. Die moeten hem houvast geven in de rest van zijn leven.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

Broeder [naam], Provinciale Overste van de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes, heeft een inhoudelijke reactie gegeven op de klacht van klager.

De Provinciale Overste heeft aangegeven dat hij naar vermogen onderzoek in de archieven van de Nederlandse Provincie heeft verricht en dat hij in contact is getreden met personen die opheldering kunnen geven. Gelet op de ouderdom van de verweten feiten is de informatie die hij vanuit de Congregatie heeft kunnen achterhalen betrekkelijk summier.

Huize [naam] in [plaats] viel onder de verantwoordelijkheid van de Congregatie.

Het verwijzen naar andere klachten/meldingen kan uiteraard dienen als steunbewijs voor de klacht van klager. Zeker rekening houdend met de ouderdom van vele klachten van misbruik is het soms moeilijk om steunbewijs te leveren. Toch mag naar de mening van de Provinciale Overste niet zomaar ervan worden uitgegaan dat andere meldingen over eenzelfde aangeklaagde als steunbewijs dienen zonder dat er enige vorm van toetsing van de betrouwbaarheid door de Klachtencommissie en hoor en wederhoor heeft plaatsgevonden.

Gevoelsmatig kan begrip worden getoond voor het feit dat klagers onderling elkaars ervaringen en herinneringen uitwisselen en steun zoeken bij elkaar. Wetenschappelijk onderzoek toont in zijn algemeenheid aan dat mensen die met elkaar praten, regelmatig samen komen, overigens zonder enige kwade opzet, tot een voor hen waar, compleet verhaal komen, waarbij eventuele gaten worden ingevuld door informatie afkomstig van derden en dat daardoor het waarheidsgehalte onzeker is. Los hiervan kan de vraag worden gesteld in hoeverre herinneringen van kinderen van zo'n jonge leeftijd (kleuterleeftijd) betrouwbaar zijn. Nu steeds meer informatie algemeen bekend wordt, zal het voor de Klachtencommissie ook zwaarder worden om de betrouwbaarheid van verklaringen te toetsen.

De inhoud van het klaagschrift heeft de Provinciale Overste zeer getroffen. Het is voor hem telkens opnieuw een klap als een medebroeder beschuldigd wordt van seksueel misbruik. Over de klacht van klager tegen de aangeklaagden kan de Congregatie enkel en alleen aangeven dat zij deze klachten noch kan bevestigen noch kan ontkennen. Het feit dat er meerdere klachten bij het Meldpunt zijn binnengekomen over de aangeklaagden maakt de klacht van klager aannemelijker. De informatie die klager in zijn klaagschrift uiteen heeft gezet, levert echter niet meer informatie op dan hetgeen de andere klagers hebben verstrekt in hun verklaringen en wat inmiddels bekend is geworden zowel op het internet als binnen de klachtenprocedure. Met deze inhoudelijke reactie wil de Provinciale Overste echter niet aangeven dat hij geen geloof hecht aan hetgeen klager tijdens zijn verblijf in huize [naam] heeft ervaren. Integendeel.

De opdracht van de Congregatie is op te komen voor de zwakkeren van de maatschappij. De jongens van het [naam tehuis] behoorden zeker tot deze groep. Dat klager seksueel is misbruikt in het [naam] door meerdere broeders van de Congregatie had nooit mogen gebeuren.

Voor de Congregatie is het niet te bevatten dat hetgeen klager beschrijft heeft kunnen plaatsvinden. Er is niet alleen ernstig misbruik gemaakt van de positie die de betreffende broeders ten opzichte van klager hadden, maar ook van de kwetsbaarheid en de lichamelijke integriteit van klager. Het treft de Provinciale Overste zeer wat voor leed het misbruik bij klager heeft veroorzaakt.

De Congregatie wil de pijn die klager heeft ervaren als gevolg van hetgeen hij heeft moeten ervaren in zijn jeugd erkennen. Indien aangenomen moet worden dat de aangeklaagden de plegers zijn van het seksueel misbruik dat klager heeft moeten ondergaan dan wil de Provinciale Overste zijn oprechte verontschuldigen aanbieden en spijt betuigen voor hetgeen klager is aangedaan.

4. De beoordeling

- 4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Allereerst dient beoordeeld te worden of het door klager gestelde moet worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure. Dienaangaande wil de Klachtencommissie meer in algemene zin het volgende vooropstellen. Of sprake is van seksueel misbruik is niet volledig en alleen afhankelijk van de subjectieve ervaringen van een klager, noch alleen en volledig afhankelijk van de subjectieve bedoeling of gevoelens van een aangeklaagde. Zulks alleen al omdat in dat geval een oordeel over de aannemelijkheid van de klacht vrijwel onmogelijk is. Willen gedragingen aangemerkt kunnen worden als seksueel misbruik dan is derhalve louter het feit dat een klager die als zodanig heeft ervaren onvoldoende. Anderzijds is ook niet vereist (en hoeft dus niet aannemelijk te worden gemaakt) dat een aangeklaagde het oogmerk had een klager tegen zijn zin een gedraging als omschreven in artikel 1.3 van de Procedure te doen ondergaan. Evenzo zal een klacht niet kunnen worden afgewezen louter op het feit dat een aangeklaagde stelt dat hij het seksueel misbruik niet heeft beoogd. Het criterium in deze is voor de Klachtencommissie dan ook of het gaat om gedragingen die door een buitenstaander objectief bezien en redelijkerwijs kunnen worden geduid als ongewenste, seksueel getinte gedragingen.
- 4.3. Klager stelt dat aangeklaagde 1 met een lat op het geslachtsdeel van klager heeft geslagen en aan de tepels van klager heeft gedraaid. Alhoewel het voor klager een vreselijke tijd moet zijn geweest is het voor de Klachtencommissie de vraag of deze gedragingen voor een derde in redelijkheid als seksueel misbruik geduid zouden worden. De Klachtencommissie heeft daarbij rekening gehouden met de context waarin een en ander plaatsvond. Nadat klager in zijn bed had geplast, moest hij zich uitkleden en moest hij met zijn armen omhoog blijven zitten op zijn knieën. Als hij zijn armen liet zakken, sloeg aangeklaagde 1 met een lat op het geslachtsdeel van klager en begon hij, zo hard hij kon, aan de tepels van klager te draaien. Naar het oordeel van de Klachtencommissie kan niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld of objectief gezien aangeklaagdes gedragingen seksueel getint zijn geweest dan wel dat er bij de gedragingen sprake is geweest van enkel een uiterst pijnlijke bestraffing zonder seksuele (bij)bedoelingen. Het vorenstaande betekent dat ten aanzien van aangeklaagde 1 geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren.

- 4.4. Klager stelt dat aangeklaagde 2 aan het geslachtsdeel van klager heeft getrokken. Tijdens de zitting van de Klachtencommissie heeft klager deze beweging omschreven als een heen en weer zwaaiende beweging met de hand. Alhoewel het voor klager zeer genant en kwetsend moet zijn geweest, is het voor de Klachtencommissie de vraag of deze gedraging voor een derde in redelijkheid als seksueel misbruik geduid zouden worden. De Klachtencommissie heeft daarbij rekening gehouden met de context waarin een en ander plaatsvond. Iedere ochtend stonden alle kinderen naast het bed. Aangeklaagde 2 liep dan langs de kinderen en ging met zijn handen bij alle kinderen over hun geslachtsdeel om te voelen of ze droog waren. Klager was (als enige) naakt en aangeklaagde maakte bij klager een zwaaiende beweging met zijn hand waarbij het geslachtsdeel van klager werd geraakt. Naar het oordeel van de Klachtencommissie kan niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld of objectief gezien aangeklaagdes gedraging seksueel getint is geweest dan wel dat er bij de gedraging sprake is geweest van bestraffing of vernedering zonder seksuele (bij)bedoelingen. Klager heeft het ook als vernederend ervaren. Het vorenstaande betekent dat ten aanzien van aangeklaagde 2 geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren.
- 4.5. Ten aanzien van de aangeklaagden 3 en 5 is de Klachtencommissie van oordeel dat niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.
- 4.6. Er zijn meer dan 70 jaar verstreken sedert het moment dat klager in huize [naam] werd geplaatst. Alleen al door het tijdsverloop en het overlijden van aangeklaagden 3 en 5 zijn de feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager tijdens zijn verblijf in huize [naam] door aangeklaagde 3 en 5 is misbruikt, zoals klager in zijn klacht heeft beschreven. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Voorts heeft de Klachtencommissie ten aanzien van aangeklaagde 3 kennisgenomen van de gegrond verklaarde klacht met zaaknummer 2011-T339 en ten aanzien van aangeklaagde 5 van de gegrond verklaarde klacht met zaaknummer 2011-T318 (1), het formulier “Toestemming gebruik klacht als steunbewijs” in de zaak met zaaknummer 2011-T264 en het formulier “Toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs” in de zaak met zaaknummer 2011-T589 (1) waarin eveneens over seksueel misbruik door aangeklaagde 5 wordt geklaagd. Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt dit de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door zowel aangeklaagde 3 als aangeklaagde 5.
- 4.7. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagden 3 en 5 met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Aangeklaagde was vanaf zijn vierde in huize [naam] geplaatst, een kindertehuis waar kinderen veilig en stabiel moeten kunnen opgroeien.

- 4.8. Gelet op het feit dat aangeklaagde 5 niet meer in leven is en aangeklaagde 3 niet alleen vermoedelijk is overleden, maar ook in 1951 is uitgetreden, kunnen tegen hen geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Provinciale Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.
- 4.9. Klager heeft vooralsnog niet verzocht om financiële compensatie. Over een eventueel verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Provinciale Overste zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciale Overste van de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes:

- de klacht ten aanzien van aangeklaagde 1 en aangeklaagde 2 niet gegrond te verklaren;
- de klacht ten aanzien van aangeklaagde 3 en aangeklaagde 5 gegrond te verklaren en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van het leed van klager.

Dit advies is vastgesteld op 15 oktober 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en mevrouw drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Provinciale Overste en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Provinciale Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 aan de Procedure geeft de Provinciale Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Provinciale Overste.